

UCHWAŁA NR IV/...../24
RADY POWIATU W WADOWICACH

z dnia 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach

Na podstawie art. 229 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572) i po zapoznaniu się z wynikami postępowania przeprowadzonego przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, **Rada Powiatu w Wadowicach uchwala, co następuje:**

§ 1. Uznaje się skargę Pana M. Ł., zamieszkałego w Targanicach, która wpłynęła do Rady Powiatu w Wadowicach dnia 21 maja 2024 r. na działanie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach za częściowo zasadną w zakresie niewskazania nowego terminu załatwienia sprawy zgodnie z art. 36 k.p.a. W pozostałym zakresie skargę należy uznać za bezzasadną.

§ 2. Uzasadnienie faktyczne i prawne zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Upoważnia się Przewodniczącego Rady Powiatu w Wadowicach do zawiadomienia Skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Małgorzata Moskwa
rada prawny

Załącznik do uchwały Nr III/...../24
Rady Powiatu w Wadowicach
z dnia.....2024 r.

**Uzasadnienie do Uchwały Rady Powiatu w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach**

Dnia 25 maja 2024 r. do Rady Powiatu w Wadowicach wpłynęła skarga, złożona - w obecności Starosty Wadowickiego do protokołu - przez Pana M. Ł. zamieszkałego w Targanicach na działanie Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach.

Skarżący zarzucił Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wadowicach nieznaną przepisy prawnych, w tym kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także dyskryminację, znajdującego się pod opieką Skarżącego Pana M. T. poprzez sposób, w jaki PCPR traktuje jego podopiecznego. Jako powód takiej oceny Skarżący podaje niewydanie decyzji przez Dyrektora PCPR w sprawie przyznania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania podopiecznego oraz odmowę przyjęcia wniosku Skarżącego o dofinansowanie kosztu zakupu odzieży dla podopiecznego i poinformowanie go, iż wniosek taki może wysłać.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Powiatu w Wadowicach na posiedzeniu w dniu 4 czerwca 2024 r., zapoznała się z treścią skargi oraz dokumentacją zgromadzoną w tej sprawie. Po szczegółowej analizie materiałów Komisja ustaliła, co następuje:

Zgodnie z art. 35 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Z analizy akt sprawy wynika, iż kwestia przyznania podopiecznemu świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania stanowiła dla organu bardzo duże wyzwanie, albowiem podopieczny zmieniał swój status prawny. Najpierw – jako niepełnoletni obywatel Ukrainy – był objęty Specustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 167). Art. 27 ust. 17 tej Ustawy zezwala na finansowanie pobytu dziecka, będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny z budżetu państwa. Sytuacja podopiecznego skomplikowała się jednakże po uzyskaniu przez niego pełnoletniości, bowiem zgodnie z literalnym brzmieniem art. 27 ust. 17 Specustawy możliwość finansowania na podstawie ww. przepisu została przez ustawodawcę przewidziana tylko dla dzieci, a nie osób pełnoletnich. Brak możliwości dalszego finansowania podopiecznego na zasadach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowił w ocenie Dyrektora PCPR lukę prawną, wobec czego zwrócono się do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej o przekazanie wytycznych, co do dalszego procedowania w tej sprawie, wskazując, iż ratio legis ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej polega na objęciu ochroną dzieci potrzebujących szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, a co za tym idzie, również dzieci po osiągnięciu przez nich pełnoletniości powinny korzystać z tej ochrony, tak jak pozwala na to art. 37 tej Ustawy. Ministerstwo stanęło jednakże na stanowisku, iż M.T. nie należą się świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania, bowiem Specustawa nie przewiduje takiej możliwości.

W międzyczasie status prawny M. T. ulegał zmianie, bowiem otrzymał on tymczasowe zaświadczenie cudzoziemca, a następnie został objęty ochroną uzupełniającą.

Niemniej jednak Dyrektor PCPR, kierując się wytycznymi Ministrowstwa odmówił przyznania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania M. T. Na tą decyzję Dyrektora PCPR rodzina zastępcza złożyła odwołanie. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Krakowie uchyliło przedmiotową decyzję, prezentując odmienny pogląd prawny aniżeli Ministerstwo.

W takich realiach sprawy Dyrektor PCPR dążyła do potwierdzenia aktualnego statusu prawnego podopiecznego i jak najszybszego wydania stosownych decyzji. W tym celu zwracano się kilkakrotnie do podopiecznego oraz Straży Granicznej o przekazanie stosownych dokumentów (decyzji o objęciu ochroną uzupełniającą), potwierdzających status prawny podopiecznego oraz o wyjaśnienie rozbieżności wpisów w Rejestrze PESEL dotyczących legalności pobytu, które były niezgodne z bieżącymi informacjami posiadanymi przez PCPR o statusie pobytu M. T. Dokumenty nie były jednakże przekazywane Dyrektorowi PCPR w określonym ku temu terminie. Nadmienić należy również, iż Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie nie wydał zapewnienia, co do możliwości wydatkowania środków na pokrycie kosztów utrzymania M. T., wobec czego w przypadku wydania decyzji przyznającej świadczenie Dyrektor PCPR mogła nie dysponować środkami na wypłatę tego świadczenia dla rodziny zastępczej.

Mając to wszystko na uwadze, przyznać należy, iż sprawa finansowania pobytu pełnoletniego M. T. w pieczy zastępczej była sprawą precedensową, o znacznym stopniu skomplikowania. Nie należy też zapominać, iż Ministerstwo dokonało całkowicie odmiennej interpretacji przepisów prawnych w porównaniu z decyzjami Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krakowie wydanymi po wniesieniu przez Skarżącego odwołania na odmowę przyznawania świadczeń. W tych nadzwyczajnych okolicznościach sprawy w pełni zrozumiałym jest to, że Dyrektor PCPR starała się poza wszelką wątpliwość ustalić wszelkie istotne dla sprawy fakty i w związku z tym zawiadamiała stronę o niezafatwieniu sprawy w terminie. Przyznać także należy, że zawiadomienia te nie zawierały wskazania nowego terminu, w którym organ zamierzał zakończyć postępowanie. Nowy termin załatwienia sprawy w myśl art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego powinien być wyznaczony w dniach, tygodniach lub miesiącach oraz z zachowaniem ogólnej zasady szybkości postępowania, zawartej w art. 12 k.p.a. (wyrok NSA z 21 czerwca 1996 r., I SAB 28/96, ONSA 1997, nr 2, poz. 97).

Zgodnie natomiast z art. 35 § 5 k.p.a. do terminu załatwienia sprawy nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów doręczania z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu. Okresy trwania tych zdarzeń procesowych dolicza się do daty upływu terminu załatwienia sprawy.

Opisane powyżej postępowanie Dyrektora PCPR, polegające na zbieraniu przez tę jednostkę dowodów z własnej inicjatywy, należy uznać za zgodne z wyrażoną w art. 7 k.p.a. zasadą prawdy obiektywnej, zgodnie z którą organy administracji publicznej mają obowiązek stać na straży praworządności i z urzędu lub na wniosek stron podejmować wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Niemniej jednak niewskazanie nowego terminu załatwienia sprawy w zawiadomieniu o niemożności załatwienia sprawy w przewidzianym w art. 35 k.p.a. terminie uznać należy za uchybienie proceduralne.

Ponadto zgodnie z art. 63 § 1 k.p.a. podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Przepis ten jasno stanowi, iż wszelkie żądania mogą być wnoszone na piśmie, a zatem bezpośrednio na dziennik podawczy organu lub za pośrednictwem operatora pocztowego. Podaniem są wszelkiego rodzaju

oświadczenia (woli i wiedzy) stron i uczestników postępowania, z którymi podmioty te występują wobec organu administracji publicznej. Można zatem przyjąć, że wniosek jest swego rodzaju podaniem. (por. kom. do art. 63 k.p.a., autorstwa Jaśkowska Małgorzata, Wilbrandt-Gotowicz Martyna, Wróbel Andrzej, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, opublikowano: LEX/el. 2024). Zatem wniosek Skarżącego o dofinansowanie kosztu zakupu odzieży mógł być złożony na piśmie bezpośrednio na dziennik podawczy. Przedstawione do analizy akta sprawy nie zawierają jakichkolwiek informacji potwierdzających zaistnienie opisanej przez Skarżącego sytuacji, to jest nieprzyjęcia wniosku na dzienniku podawczym urzędu.

Wobec braku dowodów, potwierdzających, iż M. T. odmówiono przyjęcia jego wniosku o dofinansowanie kosztu zakupu odzieży, należy uznać skargę w tym zakresie za bezzasadną.

Reasumując należy uznać skargę Pana M. Ł., zamieszkałego w Targanicach, za częściowo zasadną w zakresie niewskazania nowego terminu załatwienia sprawy zgodnie z art. 36 k.p.a. W pozostałym zakresie skargę należy uznać za bezzasadną.

Pouczenie: Zgodnie z art. 239 § 1 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, uznana została za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a Skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania Skarżącego.